

रूपा गाउँपालिका

कास्की जिल्ला, गण्डकी प्रदेश

रूपा गाउँपालिका राजपत्र

गाउँ कार्यपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड: ४ संख्या: ३

मिति: २०७७/०३/१४

भाग — १

रूपा गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७७

रुपा गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७७/०७८ को नीति तथा कार्यक्रम

रुपा गाउँपालिका उपाध्यक्षज्यू, गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु, कर्मचारी, पत्रकार एवं उपस्थित सम्पुर्ण महानुभावहरु, नेपालको संविधानले व्यवस्था गरेअनुसार घरगाउँको सकारको रूपमा स्थापित रुपा गाउँपालिकाको तेस्रो वर्षको (सातौं) नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउदाँ अत्यन्त उत्साहित महसुस गरेको छु । नेपालको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र स्थापना गर्न भएका विभिन्न आन्दोलन तथा संघर्षहरुमा आफ्नो ज्यानको आहुति गर्नुहुने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात सहिदहरु प्रति यस अवसरमा हार्दिक सम्मान प्रकट गर्न चाहान्छु । तिनै संघर्षको उपजको रूपमा आज देशमा स्थानीय सरकारको रूपमा हामीले यहाँहरुको मर्म र भावनालाई यथार्थमा परिवर्तन गर्ने अवसर प्राप्त गरेको पनि पुनः स्मरण गर्न चाहान्छु । नेपालको संविधानले निर्दिष्ट गरे अनुरूप बनेको कानुन अनुसार रुपा गाउँपालिकाले सेवा प्रवाह गर्दे जनताको प्रत्यक्ष सहभागीतामा रुपाको विकासको लागि अगाडी बढिरहेको यहाँहरुलाई अवगत नै छ ।

रुपा गाउँपालिकाको समृद्धि रविकास गर्न नागरीक अधिकार, सबैलाई समान अवसर, सबैको सम्मान सहितको स्तम्भमा आबद्ध गराउदै सबल र समृद्धि रुपा गाउँपालिका निर्माण गरी “रुपाको पहिचान सबै क्षेत्रमा समृद्धिको अभियान” भन्ने मूल नाराका साथ गाउँपालिकाको सबै क्षेत्रहरुमा समान तबरले अगाडी बढाउने गरि कार्य सम्पादन गर्दे आइरहेका छौं । हालसम्म ७० कि.मी बाटो पिच ८० प्रतिशत घरमा एक घर एक धारा, शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि, पशु स्वास्थ्य, पर्यटन लैंगिक समानता लगायतका क्षेत्रहरुको समग्र विकास द्रुत गतिमा अगाडी बढेको समयमा कोभिड १९ कोरोना भाइरस रोगको कारणले प्रभाव परेको यो अवस्थामा रुपा गाउँपालिकाको तर्फबाट कोभिड १९ को

रोकथामको लागि रुपाका जनताहरुलाई संक्रमणबाट जोगाउन २४ सै घण्टा स्वास्थ्य चौकीबाट सेवा प्रवाह निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा, घर घरमा औषधी वितरण, सबै घरघरमा स्वास्थ्यकर्मीद्वारा स्वास्थ्य परिक्षण डाक्टर सेवा, क्वारेन्टाइन निर्माण, सञ्चालन र व्यवस्थापन, आइसोलेसन निर्माण लगायतका कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिएको र अन्य तयारीहरु समेत गरिएको जानकारी गराउँछु । साथै यो महामारीको विषम परिस्थितीमा अग्रपंक्तिमा खटिनहुने स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, कर्मचारी, जनप्रतिनिधी राजनैतिक दल, संघ संस्था लगायत सबैमा धन्यवाद दिन चाहन्छु । र आगामी दिनमा रोग विरुद्ध लड्न अभ्य प्रभावकारी नीति लिइने जानकारी गराउँदछु । साथै आगामी दिनहरुमा यसले पारेको प्रभावलाई न्यूनीकरण गर्दै दिगो विकासको लक्ष्य हासिल गर्ने गरी रुपाको विकासलाई अगाडी बढाउने नीति लिइनेछ ।

आदरणीय गाउँउसभा सदस्यज्यूहरु

रुपाको संमृद्धिको आधार वर्षको रूपमा यस वर्ष उत्पादनमूलक र लगानी मैत्री वातावरण सिर्जना गर्ने प्रयाप्त ध्यान दिई कृषि वर्षको रूपमा मनाउने र पर्याप्त स्वरोजगार सिर्जना गर्ने गरी नीति तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ । जनताको आयस्रोत वृद्धिका लागिकृषि, पशु, खाद्य सुरक्षा, स्वच्छ, खानेपानी, स्वास्थ्य, शिक्षा, पूर्वाधार विकास र सुशासनलाई मुख्य आधार मानी आवश्यक बजेट विनियोजन गर्ने नीति लिइएको छ ।

श्रम तथायुवा रोजगार :-

- कोभिड १९ कोरोना भाइरसको कारण धेरै युवाहरुको देश तथा विदेशमा रोजगारी गुमेको छ । यो विषम परिस्थितीमा यूवाहरुलाई रुपा भित्र विभिन्न विधामा रोजगारी दिलाउनको लागि गाउँपालिकाको तर्फबाट यूवा

तथा स्वरोजगार कोषको स्थापना गरी पूँजी नभएका व्यवसायीहरूलाई न्यूनतम व्याजदरमा ऋण दिने नीति लिइने छ ।

- यस वर्ष बैदेशीक रोजगारबाट फर्केका युवाहरूलाई पुन बैदेशीक रोजगारीमा जानका लागि निरुत्साहित गर्नका लागि पर्याप्त रोजगारी सिर्जनाका कार्यक्रम अगाडी सारिनेछ ।
- यूवाहरूलाई जनसुकै व्यवसाय गर्दा पनि पहिले तालिमको अनिवार्य रूपमा व्यबस्था गरिनेछ । साथै बैक तथा वित्तिय संस्थाहरू संग समन्वय गरी पूँजी नभएका युवाहरूलाई सहायित ऋण गाउँपालिकाको तर्फबाट अनुदानको व्यबस्था गरिनेछ ।

कृषि :-

- आधुनिकीकरण, व्यवसाय र रोजगारीमा व्यापकता सबै जनता (घरको) व्यवसायीक कृषि पशुमा सहभागीता भन्ने मुल नाराका साथ यस वर्षलाई कृषि बर्षको रूपमा मनाइने छ ।
- युवा तथा स्वरोजगार कोष मार्फत व्यवसायीक कृषी पेशा गर्न चाहने तर पूँजीको अभाव भएका पेशा गर्न चाहने यूवाको लागि सस्तो व्याजमा रकमको व्यबस्था गरिने छ ।
- उत्पादित बस्तु खेर नजाओस तथा बजारीकरणलाई सहज बनाउन कृषी एम्बुलेन्सको व्यबस्था गरि निशुल्क रूपमा कृषि एम्बुलेन्स मार्फत किसानको उत्पादित कृषि उपजगाउँबाट बजारसम्म पुऱ्याइनेछ ।
- किसानलाई उत्पादित बस्तु बजार सम्म लैजानका लागि समस्या नपरोस भन्ने उद्देश्यले र नयाँ किसानलाई प्रोत्साहन

गर्नको लागि उत्पादनमा आधारीत अनुदानको व्यवस्था गरिने छ ।

- किसानलाई फलफुल तथा तरकारीको विरुवा सहज रूपमा पाउन र उत्पादन गर्नको लागि समस्या भएकाले एक बडा एक नर्सरी स्थापनाकार्यक्रम लागु गरिनेछ ।
- आधुनिक तबरले खेती गर्नको लागि जग्गा चक्काबन्दी गरि नयाँ प्रविधीका भौगोलिक बनावट अनुसारको हाते ट्याक्टर, थ्रेसर भएकै छोडाउने मेशिन लगायतका यान्त्रीकरणलाई विशेष जोड दिइनेछ ।
- किसानको उत्पादनलाई एकिकृत गरि बजारिकरण गर्नको लागि प्रत्यक्ष बडामा कृषि उपज संकलन केन्द्र स्थापना गरिनेछ ।
- व्यक्तिगत तथा समुहमा खेती गरि सामुहिक व्यवस्थापन गराई मल विउ घाँसको व्यवस्थापन गरि किसानलाई व्यवसायीक बनाउनको लागि जनचेतनामूलक कार्यक्रम तथा सबै कार्यक्रमहरूमा तालिमको व्यवस्था अनिवार्य गराईनेछ ।
- साना किसानलाई उत्पादनमा जोड दिई एक घर एक करेसाबारी निर्माणको नीतिलिइनेछ ।
- रुपा गाउँपालिका भित्र रहेका बाँझो जग्गालाई व्यवस्थापन गर्न भूमि बैंक मार्फत् जग्गा व्यवस्थापन गरी लिजमा लिने व्यवस्था मिलाईएको छ । जग्गा चक्काबन्दी गर्नको लागि ५०% अनुदानको व्यवस्था मिलाईनेछ । चक्काबन्दी गरेको जग्गामा अनिवार्य व्यवसायिक खेती गर्नुपर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ ।

- एक टोल एक कृषक समूह गठन गरिने छ । जसले गर्दा किसानलाई समूहमा खेती गर्न उत्प्रेरित गर्ने छ ।

पशु :-

- पुँजीको अभावमा व्यवसाय गर्न चाहने युवालाई युवा तथा स्वरोजगार कोष मार्फत सस्तो व्याज दरमा ऋण उपलब्ध गराई स्वरोजगार बनाइने छ ।
- किसानलाई व्यवसायीक पशुपालन प्रेरित गर्नको लागि एक टोल एक कृषक समूह गठन गरी व्यवसायलाई व्यापकता लिने नीतिलिइएको छ ।
- अत्यन्त न्यून रूपमा रहेको उन्नत जातको पशुपालन व्यवसायलाई न्यूनतम १० प्रतिशत बनाउनकृत्रिम गर्भाधारणमा शतप्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
- बैंक तथा वित्तीय संस्थाहरूसंग समन्वय गरी किसानहरूलाई सहुलियत दरमा ऋण प्रबाह गर्नको लागि आवश्यक समन्वय गरी व्यवसायीक पशुपालन र कृषिमा प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- कृषि र पशुपालन गर्ने किसानलाई समस्या नपरोस भन्ने उद्देश्यले घर घरमा कृषि प्राविधीको उद्देश्य पुऱ्याउन मोबाइल मोटरसाइकल सेवा प्रबाह गरिनेछ । जसले गर्दा जुन किसानहरू समस्यामा परेको छ, तत्काल किसानले कृषि प्राविधिक सेवा प्राप्त गर्नेछन् ।
- अव्यबस्थित रूपमा मासुजन्य कटाईलाई व्यबस्थित गर्नको लागि गाउँपालिका भित्रका सबै वडामा एक एक वटा बधशाला निर्माण गर्ने नीति लिइएको छ ।

पर्यटन :-

- रुपा गाउँपालिका भित्र पर्यटनको गन्तव्य बनाउनको लागि यहाँको भौगोलिक, धार्मिक, सांस्कृतिक रूपमा रहेको रूपाको सम्पत्तिलाई अधिकतम रूपमा प्रयोग गरी पर्यटनको विकास गर्नसबै ढाँडाहरु जोडेर बहुउद्देश्यीय पदमार्ग सहित शान्ती पार्क निर्माणको बृहत कार्य काम अगाडि बढाइने छ ।
- यस गाउँपालिकाको पौराणीक रूपमा रहेको मठ, मन्दिर, मस्जीद, गुम्बाको संरक्षण गर्दै एक बडा तिन चौतारी निर्माण कार्यक्रम गरिनेछ । जसले गर्दा बर पिपलको संरक्षणमा पनी योगदान पुग्नेछ ।
- आन्तरीक तथा बाह्य पर्यटनलाई लक्षीत गरि विभिन्न वडाहरुमा होमस्टे संचालनमा आइरहेको छ, भने बाँकी रहेका स्थानहरुमा व्यवस्थित होमस्टे सञ्चालन र प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- पर्यटनको सम्भावना बोकेको यस गाउँपालिकाभित्र विभिन्न वडा तथा स्थानहरुमा भ्यू टावर सम्पन्न भै संचालनमा आएको छ, भने बाँकी स्थानहरुमा भ्यू टावरहरुको निर्माण यस वर्ष सम्पन्न गरी संचालनमा ल्याइनेछ । साथै कृषि, वन, पर्यटनलाई समेत प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइएको छ ।

वन :-

- “सामुदायीक वन जनताको आर्थिक समृद्धिको योगदान” भन्ने मुल नाराका साथ यहाँ भएको काठ, दाउरा, जडीबुटी लगायतका बस्तुको अधिकतम प्रयोग तथा वनको दिगो व्यवस्थापन गरी जनताको आयस्तर बढाउनको लागि वन सम्बन्धी सबैको साभा लगानीमा प्रशोधन उद्योगको रूपमा स्थापना गरी युवाहरुलाई रोजगारीमा जोडीनेछ ।

- वन संरक्षण र प्रबद्धन गर्दै व्यवस्थीत वन सौन्दर्यकरण गरी वन्यजन्तु व्यवस्थापन संगै वन पर्यटनलाई प्रबद्धन गरिनेछ । साथै एक सामुदायिक वनलाई नमूना वन नर्सरी उत्पादन गर्न लगाइनेछ । साथै डेढलो नियन्त्रण तथा औजार खरीद गरिनेछ ।

खानेपानी :-

- रुपा गाउँपालिका भित्र ६० प्रतिशत घरमा एक घर एक धारा सम्पन्न भएको छ । बाँकी स्थानमा योजनाको संचालन भैरहेको छ । यस वर्ष सबै स्थानमा स्वच्छ र सफा पानी बनाउनको लागि खानेपानी मुल संरक्षण को नीति लिइनेछ ।

स्वास्थ्य :-

- कोभिड १९ कोरोना भाइरसका कारण विश्वमा नै प्रभाव पारेको यो अवस्थामा रुपाबासी जनतालाई सुरक्षीत बनाउनको लागि कुनै पनी कसुर बाँकी नराखी रोगको रोकथाम, उपचार सहयोगको लागि रकम व्यवस्थापन गर्ने नीति लिइएको छ । स्वास्थ्यकर्मी लगायतको सुरक्षामा विशेष सतर्कता अपनाउने नीति लिइएको छ ।
- विपद व्यवस्थापन कोष खडा गरी खाद्य सुरक्षा र स्वास्थ्य व्यवस्थापन गर्ने नीति लिइने छ ।
- रुपाका जनताको स्वास्थ्यमा पहुँच होस भन्ने हेतुले सबै वडामा स्वास्थ्य चौकी स्थापना गर्ने नीति लिइनेछ ।
- स्वास्थ्य चौकी नभएका वडा नं. २ र ३ मा वडा नं. ६ र ७ को विचमा रहेको तालबेशीमा स्वास्थ्य चौकी स्थापना गरिनेछ । रुपा गाउँपालिकाको वडा नं. १ को स्यास्त्रीमा आधारभूत स्वास्थ्य सेवा सुचारु गरिनेछ ।

- यस वर्ष बजारसम्म विरामी लैजाने वाध्यात्मक परिस्थीतिलाई कम गर्ने र स्वास्थ्य सेवामा जनतालाई सर्वसुलभ सेवा प्रदान गर्नको लागि अस्पताल निर्माण प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ । जसका लागि आवश्यक पर्ने भौतिक पूर्वाधारको लागि चमेना गृह, फार्मसी, एम्बुलेन्स, ल्याब व्यवस्थापन गर्ने नीति लिइनेछ ।

शिक्षा :-

- रुपा गाउँपालिकालाई शैक्षिक हवको रूपमा विकास गर्ने नीति लिइएको छ । जसको लागि यसै वर्ष “एककाइसौं शताब्दीको शिक्षाको आधार प्रविधिपूर्ण शिक्षको उपहार” का लागि लागत साफेदारीमा एक शिक्षक एक ल्यापटप उपलब्ध गराइनेछ साथै विद्यालयहरुमा इन्टरनेटको पहुँच विस्तार गरिनेछ ।
- तालिम प्राप्त शैक्षिक जनशक्ति उपलब्धीपूर्ण नतिजाको प्राप्तिका लागि तालिम कार्यशाला सञ्चालन गरिनेछ । स्थानीय विषयबस्तुको पहिचानका लागि स्थानीय पाठ्यक्रमको विकास गरिनेछ ।
- हालको विषम परिस्थितीमा शैक्षिक गतिविधी सञ्चालन गर्न बैकल्पिक विधिलाई अबलम्बन गरिने छ । स्वास्थ्य र सक्षमताका लागि खेलकुद विकासका लागि कार्यक्रम तय गरिनेछ । विद्यालयको शैक्षिक गुणस्तर सुधारका लागि बालविकास सहजकर्ता कक्षा शिक्षक तथा प्र.अ. प्रोत्साहन अंग्रेजी माध्ययमको पाठ्यपुस्तक शैक्षिक क्लालेण्डर शिक्षक डायरी पोशाक लगायतका कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ ।
- दक्ष जनशक्ति नै रुपाको विकासको मुल आधार हो, तसर्थ प्रदेश स्तरीय प्राविधीक शिक्षाको लागि रुपा गाउँपालिका

भित्रका ३ वटै विद्यालयका शिक्षालाई मर्ज गरी गुणस्तरीय शिक्षा प्रदान गर्ने नीति लिइएकोछ ।

पूर्वाधार विकास :-

- नयाँ बाटो र ट्र्याक नखोल्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइएको छ । यस वर्ष गाउँपालिकाको बडा कार्यालय सम्म पिच बाटो पुऱ्याउनको लागि प्रदेश सरकारसंग समन्वय गरी समपूरक कोषबाट साफेदारीमा काम गर्ने नीतिलिइनेछ ।
- रुपा गाउँपालिकाका रणनीतिक महत्वका मुख्य सङ्कहरु मध्ये शिशुवा पोल्याडटार सङ्क खण्डमा हाल पिच गर्ने कार्य चलिरहेको छ ।
- रुपाकोट थुम्की सङ्क खण्ड पिच गर्ने कार्य सम्पन्न भै सकेको छ, भने, वेगनास भोल्टेटार सङ्क खण्ड पिच गर्ने कार्य शुरु भै सकेको छ ।
- रुपा रिडरोड, हाडगे वाडगे, शिवचण्डी मोटरबाटो केन्द्र र प्रदेशको योजनामा समावेश गरी स्तरोन्तरी तथा पिचको काम अगाडि बढेको छ ।
- रुपा गाउँपालिकाको केन्द्र फालभञ्जाड जोड्ने रामकोट रामदी स्तरोन्तरी गरी ५.१ कि.मी.अस्पाल पिच गर्नको लागि द्रुत गतिमा काम अगाडी बढेको छ ।
- फालभञ्ज्याङ्ग चिसापानी मो.बा.द्रुत गतिमा पिच गर्ने कार्य अगाडी बढिरहेको छ ।
- गाउँपालिका स्तरीय प्याराफिट सहितको स्टेडियम द्रुत गतिमा निर्माण कार्य अगाडी बढिरहेको छ, साथै यसै वर्ष सम्पन्न गर्ने नीति लिइएको छ ।

- गाउँपालिका भित्रका सबै वडामा खेल मैदान बनाउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै विकास निर्माणको कामको लागि गुणस्तरीयता कायम गर्नको लागि अधिकतम पहल गर्ने नीति लिइने छ ।

सामाजिक विकास

- महिला तथा बालबालिकाको आय आर्जन, क्षमता विकासका लागि उपाध्यक्षसंग महिला कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
- दलित समुदायको परम्परागत पेशालाई संरक्षण र आय आर्जनमा उक्त पेशाको प्रयोगका निमित्त आधुनिकीकरण गर्नका लागि आवश्यक तालिम तथा कार्यक्रम राखिनेछ । साथै दलित, जनजाति, अल्पसंख्यक वर्ग कुमाल, बोटे जलारी, मुश्लिम, अपाङ्ग, सहिद परिवारको आय आर्जन अभिवृद्धि गर्ने उदेश्यले लागतसहभागितामा आधारित व्यवसायीकरण अनुदान तथा तालिमको व्यवस्था मिलाईनेछ ।
- अपाङ्गहरूको आय आर्जन लक्षित गरी गाउँपालिका र गैरसरकारी संस्थाको समन्वयमा विभिन्न आयमूलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने प्रवन्ध गरिनेछ ।
- रुपा गाउँपालिकामा रहेका जेष्ठ नागरिकहरु गाउँपालिकाका सम्पति भएकाले उनीहरूको पारिवारीक दायित्व बोध गराउनको लागि पारिवारिक मिलान सचेतना कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- रुपा गाउँपालिका भित्रका ३ स्थानहरूमा (वडा नं. ४, ५ र २ मा) बहुउद्देशीय जेष्ठ नागरिक दिवा मनोरञ्जन घर निर्माण सम्पन्न गरिने छ ।

वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन

- विपद्का दृष्टिले जोखिम क्षेत्रको पहिचान गरी आवश्यक बजेट तथा जनशक्ति व्यवस्थापन गरी विपद् बाट हुने क्षति न्यूनीकरण गरिनेछ।
- गाउँपालिकामा विपद् व्यवस्थापन कोष खडा भई सञ्चालनमा आइसकेको छ। विपद्को बेला खोज, उद्धार, राहत र पुनर्स्थापना गर्न विपद् व्यवस्थापन कोषमा रकम थप गरी विपद् पछिको उद्धार, राहत र पुनर्लाभमा खर्च गरिनेछ। साथै विपद् व्यवस्थापन तथा उद्धारका लागि हरेक वडामा तालिम संचालन गरिनेछ।
- विकास निर्माणका काम गर्दा वातावरणमैत्री विकास गर्न जोड दिइने छ। जलवायु अनुकूलनका कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
- वातावरण मैत्री स्थानीय शासनका मुलभूत मान्यतालाई आत्मसाथ गरिने छ। भु संरक्षण र जलाधार संरक्षणमा जोड दिइने छ।
- बाढी पहिरो नियन्त्रणको लागि लागत सहभागितामा आधारित भई तारजालिको वितरण गरिनेछ।
- सामुदायिक वनको संस्थागत विकासमा आवश्यक काम गरिनेछ।

सुशासन, संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र विविध

- रुपा गाउँपालिकामा आगामी वर्ष सबै वडाहरुमा डिजिटल वडापत्रको व्यवस्था गरिनेछ।
- सार्वजनिक सेवा प्रवाह र शुसासन नतिजामूलक व्यवस्थापनको नीतिलाई अबलम्बन गरी सेवा प्रबाहलाई नागरीक र विकासमैत्री बनाईनेछ।

- सार्वजनीक सेवालाई पारदर्शी, जवाफदेही, उत्तदायी र नागरिकमैत्री बनाइनेछ । गाउँपालिकाले प्रदान गर्ने सेवा सुविधाको गुणस्तर सुनिश्चित गरिनेछ । सुशासनका लागि सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई सरलिकृत गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको नियमित सार्वजनिक सुनुवाई र सामाजिक लेखा परिक्षणका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- स्थानीय तहको बजेट तर्जुमा, खर्चको लेखाङ्कन र एकीकृत प्रतिवेदन गर्ने प्रयोजनका लागि SuTRA लागु गरी लेखाङ्कन व्यवस्थित गरिने छ ।
- सार्वजनिक सेवालाई विद्युतीय प्रणाली मार्फत संचालन गर्न जोड दिइनेछ ।
- जनताले पाउने न्याय सम्बन्धी सेवा पाउनकालागि न्यायीक पद्धतिलाई प्रभावकारी बनाइने छ । साथै हरेक वडाहरूमा मेलमिलाप कर्ता साथै मेलमिलाप केन्द्रहरूको स्थापना गरिने छ ।
- स्रोत साधनका अबैध र अत्याधिक दोहनको नियन्त्रण र व्यवस्थापन गर्न उपर्युक्त नीति बनाई व्यवस्थित गरिनेछ ।
- सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउन सबै जनप्रतिनिधी र कार्यरत कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- विकास योजना तथा सेवा प्रवाहको कार्यान्वयन पक्षलाई प्रभावकारी, नीतिजामुखी, गुणस्तरीय, जवाफदेही बनाउन अनुगमन र मूल्याङ्कन प्रणाली थप प्रभावकारी बनाइने छ ।
- डिजिटल भिलेज प्रोफाइललाई पूर्णता दिई सोको तत्थाङ्कका आधारमा लक्षित वर्गका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

अन्त्यमा,

अहिलेको कोभिड १९ कोरोना भाइरस बाट उत्पन्न यस विषम परिस्थितीमा अहोरात्र खटिनुहुने स्वास्थ्यकर्मी, सुरक्षाकर्मी, जनप्रतिनिधी, कर्मचारी, राजनीतिक दल, संघ संस्था लगायत सबैमा पुनः धन्यबाद दिन चाहन्छु ।

समृद्ध रूपा बनाउनको लागि शुर्सासन पारदर्शिता जवाफदेहिता र विकासका निमित्त अन्य योजना समावेश गर्दै “ समृद्ध नेपालसुखी नेपाली ” बनाउन सबै क्षेत्रमा विकास गर्नको लागि सबै पक्षलाई समेटी प्रदेशको नीतिअनुसारको “समृद्ध प्रदेश र सुखी नागरीक” को उद्देश्य पूरा गर्न प्रदेश तथा केन्द्रको समन्वयमा स्मार्ट रूपाको विकास गरिने विश्वास दिलाउदै नीति तथा कार्यक्रम बनाउनका लागि सहयोग गर्नुहुने जनप्रतिनिधी कर्मचारी, बुद्धिजीवि, राजनीतिक दलका प्रतिनिधि तथा रूपाबासी जनसमुदाय सबैलाई धन्यबाद ज्ञापन गर्दछु ।

धन्यबाद ।

अध्यक्ष
(नवराज ओझा)
रूपा गाउँपालिका कास्की ।

रुपा गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०७७

क्र.सं.	प्रस्तावित एककृत सम्पत्ति करको दर	प्रस्तावित दर वार्षिक कर	कैफियत
१	रु १०००००० सम्म	२५-२००	
२	रु १ देखि ५००००० सम्म	१००	
३	रु ५००००१ देखि ७५०००० सम्म	१५०	
४	रु ७५०००१ देखि १०००००० सम्म	२००	
५	रु १०००००१ देखि २०००००० सम्म	२५०-४००	
६	रु १०००००१ देखि १२५०००० सम्म	२५०	
७	रु १२५०००१ देखि १५००००० सम्म	३००	
८	रु १५००००१ देखि १७५०००० सम्म	३५०	
९	रु १७५०००१ देखि २०००००० सम्म	४००	
१०	रु २०००००१ देखि ३०००००० सम्म	५००-१०००	
११	रु २०००००१ देखि २२५०००० सम्म	५००	
१२	रु २२५०००१ देखि २५००००० सम्म	६५०	

१४	रु २५००००१ देखि २७५०००० सम्म	८००	
१५	रु २७५०००१ देखि ३०००००० सम्म	१०००	
१६	रु ३०००००१ देखि ५०००००० सम्म	१२००-३०००	
१७	रु ३०००००१ देखि ३५००००० सम्म	१२००	
१८	रु ३५००००१ देखि ४०००००० सम्म	१६००	
१९	रु ४०००००१ देखि ४५००००० सम्म	२२००	
२०	रु ४५०००००१ देखि ५००००००	३०००	
२१	रु ५००००००० देखि १०००००००० सम्म	१००००	
२२	रु ५००००००१ देखि ६०००००० सम्म	४०००	
२३	रु ६०००००१ देखि ७०००००० सम्म	५०००	
२४	रु ७०००००१ देखि ८०००००० सम्म	६०००	
२५	रु ८०००००१ देखि ९०००००० सम्म	८०००	
२६	रु ९०००००१ देखि १०००००० सम्म	१००००	
२७	रु १००००००१ देखि ५००००००० सम्म	२५०००- ६००००	

२८	रु १०००००००१ देखि २००००००० सम्म	२५०००	
२९	रु २०००००१ देखि ३००००००० सम्म	३५०००	
३०	रु ३००००००१ देखि ४००००००० सम्म	४५०००	
३१	रु ४००००००१ देखि ५००००००० सम्म	६००००	
३२	रु ५००००००१ देखि माथि	दुई रुपैया प्रति हजारमा	

भूमिकर मालपोत

क्र.सं.	विवरण	आ वा ०७४/०७५ लाई प्रस्तावित कर/शुल्क दस्तुर	कैफियत
१	५ रोपनि सम्म	२०	
२	५ रोपनि देखि १० रोपनि सम्म	रु ५ प्रति रोपनि थप	
३	१० रोपनि देखि माथि	रु ६ प्रति रोपनि थप	

संरचनाको हास कट्टी दर :-

संरचना को आयु	संरचनाको किसिम				
	आर सि.ि. स. फेम स्टब चर	सिमेण्ट जोडाइम इटा वा दुंगाको गारो - आर.सि.ि. स. छाना	माटोको जोडाइमा इटा वा दुंगाको गारो- आर.सि.सि. वा सिमेण्ट जोडाइमा इटा वा दुंगाको गारो- जस्ता/टाय लको छाना	माटोको जोडाइमा इटा वा दुंगाको गारो- जस्ता/टाय लको छाना	सेड वा कच ची घर
१-३ वर्ष	६	९	१२	१५	२०
३-६वर्ष	१२	१८	२४	३०	४०
६-९ वर्ष	१८	२७	३६	४५	६०
९-१२ वर्ष	२४	३६	४८	६०	८०
१२-१५ वर्ष	३०	४५	६०	७५	९०
१५-१८ वर्ष	३६	५४	७२	९०	९०
१८-२१ वर्ष	४२	६३	८४	९०	९०

२१-२४ वर्ष	४८	७२	९०	९०	९०
२४- २७वर्ष	५४	८१	९०	९०	९०
२७- ३०वर्ष	६०	९०	९०	९०	९०
३०- ३३वर्ष	६६	९०	९०	९०	९०
३३- ३६वर्ष	७२	९०	९०	९०	९०
३६- ४०वर्ष	७८	९०	९०	९०	९०
४०- ४३वर्ष	८४	९०	९०	९०	९०
४३- ४६वर्ष	९०	९०	९०	९०	९०
४६ भन्दा माथि	९०	९०	९०	९०	९०

घर
बहाल
कर-

क्र.सं.	विवरण	आ वा ०७७/०७८	कैफियत
---------	-------	-----------------	--------

		लाई प्रस्तावित कर/शुल्क दस्तुर	
१	संघ संस्था, सरकारी कार्यालय गोदाम भाडामा दिने	१० प्रतिशतका दरले	

व्यवसाय
कर-

क्र.सं.	विवरण	आ वा ०७४/०७५ लाई प्रस्तावित कर/शुल्क दस्तुर	कैफियत
१	फेन्सी खुद्रा सामान गाडीद्वारा घुमाएर बेच्नेहरुका लागी प्रतिदिन	१००/५०	
२	खाद्यान्न सामान गाडीद्वारा घुमाएर बेच्नेहरुका लागी प्रतिदिन	१००/५०	
३	आलू तरकारी गाडीद्वारा घुमाएर बेच्नेहरुका लागी प्रतिदिन	५०	

४	पोका वा झोलामा सामान राखि मोटर साइकल वा मानिस आफैले बेच्ने प्रतिदिन	५०/२०	
५	नदिमा न्यापटीड गर्ने पर्यटकहरुका लागी प्रति व्यक्ति प्रति पटक	२०	
६	रांगा, भैसी, बंगुर प्रतिगोटा	१०	
७	खसी बोका प्रति गोटा	५	
८	हाँस, कुखुरा र अन्य पंक्षी प्रति गोटा	२	
	डोका र डालामा तरकारी तथा फलफुल राखी बजारमा घुमाएर बेच्ने किसानहरुका हकमा पटके व्यवसाय कर लिईने छैन		
	व्यवसायको विवरण (स्तर)	करको श्रेणी-क	करको श्रेणी-ख
९	पर्यटन उद्योग		करको श्रेणी-ग

क	होमस्टे	३००	२००	१००
ख	होटल, लज एवं साधारण होटल	१०००	५००	२००
ग	रेष्टुरेन्ट-मःम तास, सेक्वां आदी	८००	४००	२००
१०	ब्यापारीक वस्तु			
क	खाचान्न किराना डिलर र खुद्रा	१०००	६००	३००
ख	कपडा पसल- थोक एवं खुद्रा	८००	४००	२००
ग	आयल पम्प	१५००		
घ	विद्युत सामान तथा विद्युतिय सामाग्री टिभि,घडी,रेडियो विक्री	५००	३००	२००
ड	हेमी इक्विपमेन्ट बस ट्रक कार मोटर साइकल मर्मत कारखाना तथा टायर मर्मत केन्द्र	२०००	१५००	१०००
च	निर्माण सामग्री- हाईव्यर पसल	१५००	१०००	५००
छ	सुनचांदी पसल- ज्वलरी	१५००	१०००	५००
ज	फेन्स्टि पसल	१५००	१०००	५००
झ	उनी धारो पसल	३००	२००	१००
ञ	जुत्ता चप्पल पसल	५००	३००	२००
ट	सपिड सेन्टर	१५००	१०००	५००
११	अन्य सेवा			

क	विविध शृङ्खला पसल / खुद्रा	५००	३००	२००
ख	केवल नेटवर्किङ	१०००	५००	
ग	पुलवोर्ड	१०००	५००	
घ	भिडियो गेम- प्रति स्थिम रु २००	२००		
ड	पुस्तक तथा पत्रिका पसल	५००	३००	२००
च	नर्सरी र फलफुलका विरुद्धा विक्रिवितरण	३००	२००	१००
छ	संस्थागत पेन्टर	१५००	१०००	५००
ज	तरकारी पसल	३००	२००	१००
झ	बीज भण्डार	५००	३००	२००
ञ	मासु पसल	५००	३००	२००
ट	कपडा सिलाई	५००	३००	२००
ठ	हेयर कटिङ	३००		
ड	आर्ट	२००		
ढ	फोटो स्टुडियो	५००	३००	२००
न	रंगरोगन पसल	५००	३००	२००
प	चश्मा पसल	३००		
१२	मर्मत संभार			
क	रेडियो, टि.भि, घडी, प्रेशर कुकर हिटर टेलिफोन सेट पंखा तथा स्टोप विद्युत सामाग्रि मर्मत केन्द्र	५००	३००	२००
ख	हेभी इक्विपमेन्ट बस ट्रक कार मोटर साइकल ट्रम्पो साइकल मर्मत	२०००	१०००	५००

	कारखाना तथा टायर मर्मत			
१३	सेवा उद्योग			
क	ड्राइमिङ इन्स्ट्रुमेंट	५००		
ख	चलचित्र मन्दिर	२५००		
ग	त्याव तथा फोटो ग्राफी	१०००	८००	५००
घ	छापाखाना	१०००	८००	५००
१४	कृषि तथा बनजन्य उद्योग			
क	कृषि बन प्रदावारमा आधारित उद्योग व्यवसाय फर्निचर उद्योग आदी	२०००	१५००	१०००
१५	उर्जामुलक			
क	बायो र्यांस तथा सौर्य प्रविधि अन्य श्रोतहरु	१०००		
ख	उत्पादकमुलक उद्योग	५००		
ग	पाउरोटी भण्डार	५००		
घ	राईस मिल	१०००		
ड	आईसक्रिम उद्योग तथा पसल	५००		
१६	वित्तिय सेवा			
क	वित्तिय सेवा र सहकारी संस्था	५०००	३०००	१०००
ख	रेमिटेन्स सेवा	१०००		
१७	स्वास्थ्य सेवा			

क	निजी तथा गैहसरकारी अस्पताल	२०००	१५००	१०००
ख	नर्सिङ्ग होम	१०००	८००	५००
ग	क्लिनिक तथा ल्याब	५००		
घ	दांत बनाउने पसल	५००		
१८	शिक्षा सेवा			
क	नि.जि क्षेत्रका बोर्डिङड स्कुल क्याम्पस उ.मा.वि. मा.वि. र प्रा.वि	१०००	८००	५००
ख	टाईपिंग कम्प्युटर तथा भाषा प्रशिक्षण संस्था	५००	३००	२००
ग	सिलाई, बुनाई प्रन्टिङ प्रशिक्षण	५००	३००	२००
घ	टेक्निकल इन्स्टिच्युट	१०००		
ड	निर्माण व्यवसायी गाउँपालीकामा प्रधान कार्यालय भएको निर्माण व्यवसायमा क, ख, ग, घ	५०००	२०००	१०००
१९	संचार सेवा			
क	निजी क्षेत्रका कुरियर फ्याक्स इमेल इन्टरनेट टेलिफोन	५००		
२०	विशेषज्ञ परामर्श तथा अन्य व्यवसायिक सेवा			

क	चिकित्सक विशेषज्ञ (स्वा साहायक कविराज)	५००	३००	२००
ख	ले फर्म	१०००		
ग	कन्सल्टेन्स फर्म (इन्जिनियर र आ)	२५००		
घ	ज्योतिस	५००		
ड	अडिटर फर्म (क, ख, ग, घ)	१०००	८००	७००
२१	अन्य व्यवसाय			
क	कवाडी सामानको थोक विक्रेता	१०००	५००	३००
ख	टेण्ट हाउस	६००		
ग	लाउण्ड पसल	५००		
घ	माटो को भांडा बनाउने	२००		
ड	मिठाइ पसल	५००		
च	मादल पसल	३००		
२२	सा. उद्योग			
क	कटिङ ढुङ्गा उद्योग	१०००		
ख	इटा भट्टा	२०००		
ग	ग्रिल उद्योग	१०००	८००	५००
घ	ब्लक उद्योग	१०००	८००	५००
ड	अन्य उद्योग	१०००	८००	५००
च	पिई ढुङ्गा- प्रति क्यू फुट	२:००		
छ	वालुवा- प्रति क्यू फुट	२:००		
ज	कटीड ढुङ्गा-प्रति ट्रक	२५००		

भ	छपनि सादा दुडगा प्रति ट्रक	२०००		
ब	कटीड दुडगा	२०००		
ट	छपनि सादा दुडगा	१०००		
ठ	काली माटो र रातो माटो ट्रक	२००		
ड	काली माटो र रातो माटो-ट्रयाक्टर	१००		
ढ	काली माटो र रातो माटो- पावर ट्रेलर	५०		

सवारी साधन

कर-

क्र.सं.	विवरण	आ वा ०७४/०७५ लाई प्रस्तावित कर/शुल्क दस्तुर	कैफियत
१	बस, ट्रक लहरी	१०००	
२	मिनिबस, ट्रक (६ पांगे)	६००	
३	मिनिबस, ट्रक (४ पांगे)	५००	
४	भाडाको कार जिप	२००	
५	निजी कार भ्यान, जिप पिकअप	५००	

६	द्याक्टर ठुलो ४० हर्ष पावर भन्दा माथि	५००	
७	द्याक्टर सानो ४० हर्ष पावर भन्दा सानो	३००	
८	स्कुटर मोटरसाईकल	१००	
९	ठेला तथा रिक्सा	१००	
१०	सफा टेप्पो	२००	
११	गोरु गाडा	०	
१२	पावर टेलर	२००	
१३	लोडर डोजर र एक्साभेटर (भ्याकुम)	२०००	
	पटके सवारी कर		
१	बस ट्रक	३०	
२	लहरी (६ टायर भन्दा बढी)	३०	
३	द्याक्टर ठुलो (४० हर्ष पावर भन्दा घटी)	३०	
४	मिनी बस ट्रक	३०	
५	द्याक्टर सानो ४० हर्ष पावर भन्दा घटी	३०	
६	निजी कार भाडा कर	२०	
७	द्याम्पो	२०	
८	खच्चर गधा	०	
९	बिदेशी ट्रक	६०	

१०	विदेशी कार ट्रयाक्सी	६०	
----	----------------------	----	--

विज्ञापन
कर-

क्र.सं.	विवरण	आ वा ०७४ / ०७५ लाई प्रस्तावित कर / शुल्क दस्तुर	कैफियत
१	साईनबोर्ड, ग्लोबोर्ड, स्टल आदीमा २५ वर्गफुट भन्दा माथि वार्षिक	५००	
२	साईनबोर्ड, ग्लोबोर्ड, स्टल आदीमा २५ वर्गफुट सम्म वार्षिक	३००	
३	तुल व्यानर एक हप्ताको लागि	५०	
४	तुल व्यानर एक हप्ता भन्दा बढि एक महिना सम्म	१००	
५	नोट : १० वर्गफुट सम्मको आफ्नो व्यवसाय प्रचार प्रसारको होडिङ वोर्ड निशुल्क		

सेवा शुल्क, दस्तुर -

क्र. सं.	विवरण	आ वा ०७७/०७८ लाई प्रस्तावित कर/शुल्क दस्तुर	कैफि यत
१	सिफारिस		
क	नाता प्रमाणित - (नेपाली)	३००	
ख	नाता प्रमाणित - (अंग्रेजीमा)	५००	
ग	राहादानी सिफारीस (भारतको लागी)	३००	
२	घर जग्गा नामसारी । हकवाला प्रमाणित		
क	वसोवास योग्य पिच मोटर वाटो/ भिरपाखा	३०० थप	
ख	वसोवास योग्य कच्च मोटर वाटो/ भिरपाखा	३००/१५० प्रति रोपनि रु २०	
ग	वसोवास योग्य वाटो नभएको/ भिरपाखा	२००/१०० प्रति रोपनि रु २०	

३	घर कायम सिफारीस		
क	पक्की घर कायम	१५००	
ख	कच्ची घर कायम	५००	
ग	पेनसन कार्ड वा सो सम्बन्धी अन्य सिफारीस	५००/१०००	
घ	हक वाला संरक्षण सम्बन्धी सिफारीस	३००	
ड	संघ संस्था दर्ता सम्बन्धी सिफारीस	१०००/५००	
च	निजी विद्यालय दर्ता र स्तर बृद्धि प्रा. वि/ नि.मा.वि / वा सो भन्दा माथि	६०००/१००००/१२०० ०	
४	काठ दाउरा को सिफारीस		
क	कटानी	१०००/५००	
ख	निकासी	२०००/१०००	
ग	अंग्रेजी रुपान्तर	५००	
घ	वंशज को नागरिकता सम्बन्धी सिफारीस र	२००	

	प्रतिलिपि सिफारीस		
ड	अंगीकृत नागरिकता सम्बन्धी सिफारीस	१०००	
च	नाम छुटको सिफारीस	३००	
ट	सनाखतको सिफारीस	३००	
ज	जन्म, मृत्यु सम्बन्धी सिफारीस	३००	
झ	स्थायी वसोवास सम्बन्धी सिफारीस	३००	
ञ	नाम, थर, जन्म मिति संसोधन सिफारीस	२००	
ट	सर्जिमिन शुल्क	५००	
ठ	अमिन शुल्क प्रति पटक	१०००	
៥	विधुत जडान सम्बन्धी सिफारीस		
क	आर.सी.सी पक्की घर	५००	
ख	अन्य घर	३००	

ग	टेलिफोन जडान सम्बन्धी सिफारीस	५००	
घ	निजी धारा जडान सम्बन्धी सिफारीस	२००	
ड	चारीत्रिक सिफारीस	३००	
च	प्लटीड शुल्क- २ रोपनी सम्म, सो भन्दा माथी ५ रोपनी सम्म प्रति १ रोपनी र सो भन्दा बढी प्रति १ रोपनी	१५००० प्रति रोपनि को ५०००	
छ	विधुत, टेलिफोन, खानेपानी सम्बन्धी नामसारी सिफारीस	३००	
ज	उद्योग स्थापना सिफारीस	१०००/५००	
६	अन्य दस्तुर		
क	निवेदन फारम प्रति पाना	२०	
ख	अनुसूची	२०	
ग	निवेदन दर्ता शुल्क	२०	

७	भवन निर्माण दरखास्त फारम		
क	आर.सी.सीस घर	५००	
ख	ग्रामीण घर टहरा र अस्थायी घर टहरा	२५०	
ग	पर्ति पत्ती सम्बन्ध विच्छेद निवेदन दस्तुर	२०००	
९	जन्म मृत्यु बसाई सराई र सम्बन्ध विच्छेद		
क	विम्ब दस्तुर	५०	
ख	परिक्षा सम्बन्धी दरखास्त फारम शुल्क	१००	
ग	कोटेसन फारम शुल्क	आर्थिक नियमावलि अनुसार	
घ	टेन्डर फारम शुल्क	आर्थिक नियमावलि अनुसार	
ड	निवेदन नक्कल प्रति पाना	१०	
च	घर पालुवा कुकुर दर्ता र नविकरण दस्तुर	१००	

छ	घर निर्माण नक्सा को नक्कल दस्तुर	५००	
ज	मिलापत्र दस्तुर प्रतिपक्ष	५००	
झ	वसाईसराई सेवा शुल्क	५००	
१०	सम्पत्ति मूल्याङ्कन/आम दानी प्रमाणित		
क	रु. ५० लाख सम्म प्रति लाख	१००	
ख	रु. ५० लाख भन्दा माथि प्रति लाख	५००	
ग	अंश वण्डा र दान बक्स मा	३००	
घ	गाउँपालीकाले तत्काल धितो मुल्यांकन गरेको सिफारीस ६ महिना भित्र पुन नविकरण गर्नु पर्दा लाग्ने दस्तुर को १० प्रतिशत		

११	सरसफाई शुल्क (साविक) गा.वि.स. छदाको शुल्क २५% थप गरिएको		
क	नियमित रूपमा सरसफाई हुने क्षेत्रमा मासिक	१००	
ख	आंशिक रूपमा सरसफाई हुने क्षेत्रमा मासिक	५०	
ग	ठुला होटल लाई तथा फेसहाउस, ठुला तरकारी पसल व्यवसायी हरुको मासिक	३००	
घ	साना होटल तथा रेस्टरेन्ट	२००	
१२	चारकिल्ला सिफारिस		
क	शाखा पिच	६००	
ख	ग्रावेल	५००	
ग	कच्च	४००	
घ	बाटो नभएको	३००	
१३	घरबाटोको सिफारिस		

च	शाखा पिच	६००		
छ	ग्रावेल	५००		
ज	कच्च	४००		
झ	वाटो नभएको	३००		
घर नक्सापास दस्तुर/ घर अभिलेखिकरण				
क स	भौतिक संरचनाको विवरण	करको दर प्रति व.फी		
		नक्सापास भवन श्रेणी		
		१	२	३
१	आर सि.सि.फ्रेम स्ट्रक्चर			
क	भुमिगत तल्ला	४.० ०	३.००	२.००
ख	भुई तल्ला	४.० ०	३.००	२.००
ग	पहिलो तल्ला	५.० ०	४.००	३.००
घ	दोश्रो तल्ला	६.० ०	५.००	४.००
ड	तेश्रो तल्ला र तेश्रो तल्लाभन्दा माथि	७.० ०	६.००	५.००
च	सिमेन्टको जोडाइमा इटा वा ढुङ्गाको गारो न्यूनतम २३ से.मि. मोटाई आर.सि.सि.	२.० ०	१.५०	१.००

	टायल जस्तापाता छाना			
छ	माटोको जोडाईमा इट्टा वा ढुगाको गारो न्यूनतम २३ से.मि. मोटाई आर.सि.सि. जस्ता पाता छाना	२.० ०	१.५०	१.००
ज	माटोको जोडाईमा इट्टा वा ढुगाको गारो न्यूनतम २३ से.मि. मोटाई मा इट्टा तथा ब्लकको गारो १० देखि १५ से.मि. मोटाई जस्तापाता स्केल छाना	१.५ ०	१.५०	१.००

आज्ञाले
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत